

“Zo kan het ook!”

Initiatiefvoorstel van de VVD Haarlem voor de Amsterdamse Poort en de Spaarnwouderstraat

Inleiding

In Haarlem beschikken we gelukkig over veel actieve wijkraden en straten die het beste voor hebben met de stad. Uit de belangengroeperingen komen soms interessante gedachtes, soms goede initiatieven en heel soms prachtvoorstellen. Van deze laatste categorie is het voorstel van straatgroep Spaarnwouderstraat. Deze straatgroep heeft een plan / visie opgesteld hoe een uniek stukje van Haarlem van een vergeten straat naar een prachtstraat kan gaan. Het betreft hier het gedeelte van de Amsterdamse Poort door de Spaarnwouderstraat naar de Visschersbocht.

De VVD Haarlem heeft het behoud van de monumentale stad hoog in haar vaandel. Zij vindt het bevorderen van de leefbaarheid van de stad één van haar primaire doelstellingen naast het bevorderen van toerisme en werkgelegenheid. Daarom is het voor ons een gemakkelijke stap om het gedachtegoed van de straatgroep te omarmen en er dit initiatiefvoorstel voor te maken.

Het doel van dit voorstel is in hoofdlijnen tweeledig:

1. De Spaarnwouderstraat en haar omgeving tot een pracht stukje Haarlem te maken.
2. Voorbeeldstellend te zijn voor andere straten in de binnenstad

Hoofdlijnen van dit initiatiefvoorstel:

- Richtinggevend voor toekomstige bestemmingsplannen
- Richtinggevend aan werkzaamheden op termijn (ook voor aanpalende werkzaamheden als Spoorwegzone en Amsterdamse vaart – Oostvest)
- Behoud van de (monumentale) panden
- Herbestemmen van de Amsterdamse Poort
- Bevorderen van creatieve economie
- Bevorderen van toerisme
- Tegengaan van leegstand
- Voorkomen van sloop en lelijke nieuwbouw
- Richtinggevend voor de verkeerssituatie

Dit allen moet uitmonden in een integrale Plan van Aanpak inclusief een tijdsplanning en een financiële onderbouwing voor dit gebied.

Historie van de Spaarnwouderstraat

Van oudsher één van de drukste straten van Haarlem. Hier passeerden tienduizenden voetgangers, karren, wagens, koetsen en sleden de straat van en naar het centrum. Vanaf 1631 neemt dit nog toe door de trekvaart tussen Haarlem en Amsterdam met net buiten de Amsterdamse of Spaarnwouder poort de aanlegsteiger voor de trekschuiten.

Voor de 16de eeuw werkten de straatbewoners voornamelijk in de scheepsbouw en werk dat direct bij deze tak van nijverheid betrokken. Door de trekvaart hebben de bewoners zich toegelegd op het doorgaande verkeer en de voorbijgangers. De detailhandel, herbergen en logementen vierden hoogtij. Door de opkomst van de winkelstraat Amsterdamsstraat in de jaren tachtig van de vorige eeuw gingen de meeste winkeliers in de Spaarnwouderstraat failliet en sloten hun deuren. De verloedering sloeg toe. Wat overbleef is een grauwe, grijze straat met veel leegstand, overlast en slechte verlichting.

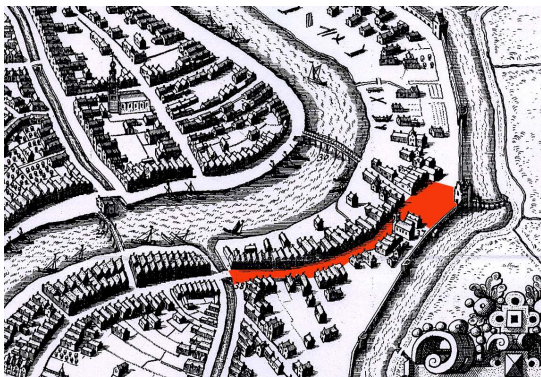
Haarlem is wat betreft het aantal Rijksmonumenten de vijfde monumentenstad van Nederland. In het stukje Spaarnwouderstraat - van de Amsterdamse poort tot aan de Burgwal - staan 18 van deze Rijksmonumenten en 5 kandidaat gemeente monumenten. Helaas worden veel van deze monumenten omringd door panden die vloeken met de historie. Een goed voorbeeld is de nieuwbouw naast de Amsterdamse poort.

Eind 19de eeuw deed de bevolking van de Spaarnwouderstraat een beroep op het Gemeentebestuur om de neerwaartse spiraal in de straat te stoppen. Het bestuur reageerde positief op deze oproep en het tij werd gekeerd.

Nu begin 21ste eeuw doen de bewoners wederom een beroep op de stadsvertegenwoordigers om het erfgoed Burgwalbuurt met prominent aanwezig de Poort te behoeden voor snelle projectontwikkelaars en woningcorporaties. Misschien een mooi moment om in de Spaarnwouderstraat en “Spaarnwouderplein” met het inventariseren van gemeentemonumenten te beginnen.

De afgelopen 15 jaar hebben in de Spaarnwouderstraat op grote schaal bewonerswisselingen plaatsgevonden. Nadat men eerst in de eigen woning aan de gang ging, heeft men nu de blik naar buiten geworpen. En men is geschrokken.

De bewoners zijn bereid de schouders eronder te steken om er weer iets moois van te maken.

Huidige fysieke situatie naar mogelijke toekomstige situatie

Hieronder geven we een beeld van de situatie zoals die nu is. We beginnen bij de Amsterdamse poort, gaan door de Spaarnwouderstraat naar de Visschersbocht.

Amsterdamse poort (Spaarnwouderplein)

Hieronder sferbeelden van een ander ingerichte omgeving rond de Amsterdamse poort en het omvormen van de bestemming van de Amsterdamse poort.

het huidige kale en onsamenhangende plein

Visie van het plein met meer groen, passende verlichting, bestrating en pleininrichting

de huidige kale, versteende straat

de straat voorzien van plantenbakken, bomen, passende straatverlichting en gelijkvloerse bestrating

Hier zijn twee voorbeelden hoe de omgeving van de Amsterdamse poort er nu uitziet en hoe het door herprofilering van het plein omgedoopt kan worden tot een mooi en aantrekkelijk plein. De meest opvallende zaken zijn:

- Herbestemming Amsterdamse Poort (hieronder meer hierover)
- Terrasje voor de Amsterdamse Poort
- Afsluiten van de Amsterdamse Poort voor (brom)fietsers
- Passende straatverlichting, verlichting poort en panden
- Een grote boom om het uitzicht van het NS terrein te camoufleren en meer groen langs water achter de poort bij Lange Herenvest en groen bij de terrassen
- Passende gelijkvloerse bestrating
- Aangepaste verkeerssituatie
- Ondergrondse afvalcontainers op Lange Herenvest

Momenteel is de Amsterdamse Poort door de gemeente verhuurd aan een particulier die daar enkele weken per jaar verblijft. Wij willen praten over een meer openbaar maken van de Amsterdamse Poort door er een museum, trouwlocatie, voor officiële bezoeken of een ander creatief openbare bestemming. Het CDA in Haarlem heeft hier eerder ook al voor gepleit. Verder kunnen er terrasjes voor de Poort geplaatst worden. De horeca tegenover de Poort heeft interesse om terrassen te openen. De Amsterdamse Poort wordt omringd door foeilelijke gebouwen, het streven moet zijn dat deze gebouwen, waar mogelijk, gaan verdwijnen en daar passende panden voor in de plaats komen. Eventueel door een specifieke hoge architectuurambitie te omschrijven in een welstandsnota in het kader van beschermd stadsgezicht. Tenslotte kan het door herprofilering een pleintje worden door mooie gelijkvloerse bestrating, passende verlichting en meer groen, en een aangepaste verkeerssituatie.

Spaarnwouderstraat

Hieronder sfeerbeelden van de Spaarnwouderstraat hoe het nu is en hoe het kan zijn.

de huidige kale, versteende straat

de straat voorzien van plantenbakken, bomen, passende straatverlichting en gelijkvloerse bestrating

Meest opvallende zaken zijn dat er een heel andere, gezellige sfeer uitstraalt die de historische sfeer recht doet. Door de aanwezigheid van:

- Passende gelijkvloerse bestrating
- Plantenbakken, bomen
- Fietsrekken (niet aanwezig op de tekening)
- Passende sfeerverlichting voor straat en monumentale panden
- Aanpassing verkeerssituatie

Visschersbocht

De Visschersbocht is misschien wel de plaats waar je het mooiste uitzicht over de stad hebt. De straatgroep Spaarnwouderstraat heeft zich ingezet voor het veranderen van de inrichting van de Visschersbocht. Het muurtje aan de waterkant verdwijnt en hiervoor in de plaats komen treden, zoiets als bij de Verfroller in het klein. Het wordt een mooi open overzichtelijke plek met bestrating en verlichting á la de Oude Groenmarkt. Heerlijk om te zitten en van het mooiste uitzicht van Haarlem te genieten.

de huidige Visschersbocht

de Visschersbocht als terras van Haarlem

de huidige versnipperde Visschersbocht

de Visschersbocht als terras van Haarlem

Economie, leegstand, toerisme en parkeren

Bevorderen economie

Het gebied in dit initiatiefvoorstel is door de jaren heen veranderd maar altijd een winkel gebied gebleven. Wie momenteel door de Spaarnwouderstraat loopt zal opvallen dat er zoveel creatieve winkels zijn. Heel veel antiekzaken, kunstzaken en zaken waar ze bijzondere voorwerpen verkopen. Dit soort winkels doen het het beste als ze gegroepeerd zijn. Wij vinden dat de gemeente een actief stimuleringsbeleid moet voeren om antiek- kunst- en andere creatieve zaken naar de Spaarnwouderstraat te verleiden. Zodat deze straat kan worden zoals de Witte de With straat in Rotterdam en de Witte de With straat in Amsterdam.

Tegengaan van leegstand

Veel panden in de Spaarnwouderstraat hebben een dubbele functie. Dit is een goed iets en dit geeft de bewoners de vrijheid om iets creatiefs te vestigen in de straat. In toekomstige bestemmingsplannen kan het beste per pand naar de functie wonen en/of woon-bedrijvigheid gekeken worden. Een probleem is echter dat er veel panden leeg staan of leeg lijken te staan. Hieronder is een overzicht van de bestemming en de leegstand.

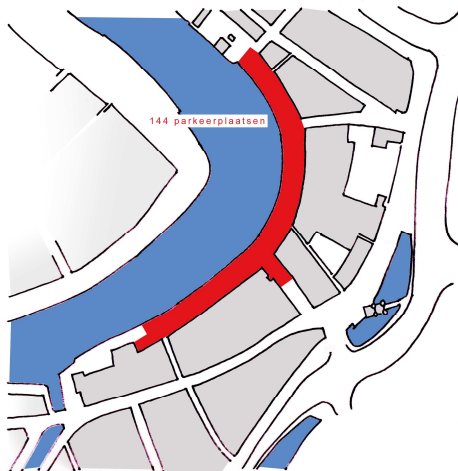
Graag zien we een actief beleid vanuit de gemeente om de leegstand tegen te gaan. Als de panden dan bezet kunnen worden door mensen die de creatieve economie versterken dan sla je twee vliegen in een klap.

Stimuleren toerisme

Een mooi opgeknapte omgeving, met een andere functie voor de Amsterdamse Poort, een Spaarnwouderstraat met veel creatieve zaken, moet wel een toerisme trekker worden. De Amsterdamse Poort is als beginpunt uitermate geschikt voor toerisme. De aanrijdende touringcars die vanuit Amsterdam komen worden nu met een foeilelijke entree van Haarlem verwelkomt. Als het plein bij de Amsterdamse Poort opgeknapt is dan is dit een mooi startpunt om Haarlem te verkennen en dan via een aantrekkelijke Spaarnwouderstraat te lopen naar de Vissersbocht en zo de toer naar de binnenstad voort te zetten.

Parkeerprobleem

Voor de omgeving zijn alleen 144 parkeerplaatsen beschikbaar aan de Houtmarkt. Deze zijn bedoeld voor de bewoners van de Houtmarkt, de Spaarnwouderstraat en omgeving. Er is nu al een parkeerprobleem en door het aantrekken van winkelend publiek en toerisme gaat het parkeerprobleem alleen nog maar toenemen. Zodra er in deze omgeving mogelijkheden komen om meer (ondergrondse)parkeerplaatsen te creëren dan moeten we dat vooral doen. Tenslotte zou het mooi zijn als in de omgeving van de Amsterdamse poort een in en uitstap plaats voor touringcars kan komen. Dit met name voor de toeristen.

144 parkeerplaatsen aan de Houtmarkt

144 parkeerplaatsen aan de Houtmarkt gebruikt door bewoners uit de Spaarnwouderstraat, de Houtmarkt e.o.

Samenvatting en Conclusie

Een vergeten stukje Haarlem kan weer helemaal een prachtstukje Haarlem worden. Momenteel staat al vast dat de Visschersbocht een facelift krijgt. Hetzelfde moet gebeuren voor de omgeving Amsterdamse Poort en de Spaarnwouderstraat. Hieronder de hoofdpunten:

Omgeving Amsterdamse Poort:

- Herinrichten van het plein. Gelijkvloerse en aangepaste bestrating, passende verlichting, geïntegreerde fietsenstalling, meer groen en een grote boom naast de Amsterdamse Poort
- Beschermen van mooie panden, afbreken van lelijke gebouwen, hoogwaardige architectuur nieuwbouw
- Openbare bestemming Amsterdamse Poort zoals Museum, trouwlocatie, anders
- Verhinderen doorgang van de poort door (brom)fietsers en creëren terrasmogelijkheid
- Meer (ondergrondse) parkeergelegenheid en een touringcar stop

Spaarnwouderstraat

- Herinrichting van de straat. Gelijkvloerse en aangepaste bestrating, passende verlichting, fietsenstalling, meer groen(bakken).
- Beschermen van mooie panden, afbreken van lelijke gebouwen, hoogwaardige architectuur nieuwbouw
- Tegengaan leegstand
- Bevorderen van (kleinschalige) creatieve economie
- Stimuleren toerisme
- In bestemmingsplan mogelijkheid creëren voor dubbelbestemming wonen/werken

De VVD Haarlem wil dit plan graag integraal uitgevoerd zien. Alleen op die manier is succes verzekerd, immers een plantenbak extra hier en een fietsenrek extra daar dragen niet bij aan een betere leefomgeving, waar heel Haarlem trots op kan zijn. Echter er kan wel op korte termijn enkele zaken verbeterd worden zoals: het planten van een grote boom aan de lange Herenvest, het verstrekken van terrasvergunning aan de horeca bij de Amsterdamse Poort en het opzeggen van het huurcontract voor de Amsterdamse Poort.

Wij vragen de Commissie Ontwikkeling of zij onze visie op dit gebied deelt? Zo ja, zijn er dan nog elementen die ontbreken of die men anders ziet? Indien de meerderheid akkoord is met ons voorstel, willen wij het College vragen te komen met een integrale Plan van Aanpak inclusief tijdsplanning en financiële dekking.

De gedeelde visie moet dan als blauwdruk dienen voor het aanpakken van dit stukje Haarlem. Hiermee moet dan rekening gehouden worden met toekomstige bestemmingsplannen en bij het afgeven van sloopvergunningen.

Graag horen we ook van de Wethouder of hij deze visie deelt voor dit stukje Haarlem en met een integrale Plan van Aanpak inclusief tijdsplanning en financiële dekking wil komen en deze gedachte gang kan ook dienen voor het inrichten van andere wijken in Haarlem.

Met bijzondere dank aan de Straatgroep Spaarnwouderstraat

Voor vragen kunt u terecht bij:

VVD Haarlem

Stefan Hikspoors

shikspoors@hotmail.com

06-43001333